

ВОРНИЦА

СЕДМИЧЕНЪ ВЪСТНИКЪ.

орница ся издава всякой Петъкъ. Цѣна-та за еднъ годишъ е едно бѣло меджидіе и половина, а за шестъ мѣсеца три четвърти отъ бѣло меджидіе. Спомоществованія-та трѣбва всякога да сж прѣдплатены и да ся испращатъ въ полицѣж, въ групѣ или въ пощенскы тилери (булваръ) Турскы, Нѣмскы, Прускы, Русскы или Французскы, на Редакторъ-тъ у Американо Ханъ въ Цариградъ.

Година 1.

ЦАРИГРАДЪ, ПЕТЪКЪ, АПРИЛІЙ 30, 1876.

Брой 18.

ИЗВѢСТІЕ.

Число-то на спомоществователи-на Зорницѣ ся е умножило толъко, щото твърдѣ малко броеве отъ чало-то ѝ сж остинжли. Ный извѣствамы на настоятели-тъ си и на члѣки, които быжж желали да станатъ спомоществователи за напредѣ, отъ 1-ый идущий Май до свѣръхъ-тъ на годишъ-тъж, т. е. за 8 сецы, тѣ ще имъ ся провозеда за го бѣло меджидіе. Спомоществованія-та трѣбва въ всякой случай да прѣдплатены. Ред.

ОСВОБОЖДЕНИЕ ОТЪ СЖЩЕСТВУЮЩИ-ТЪ ЗЛИНЫ.

Ный изложимы средства-та чрѣзъ что Божественна-та Мждрость прѣдлага да освободи чловѣци-тъ отъ злины-тъ, които ги угнѣтватъ и съсыпѣтъ. Нѣкои обаче може да попытають кво е произлѣзло отъ дѣйствието на эти средства? Чловѣци-тъ освободили сж ся дѣйствително чрѣзъ тѣхъ злины-тъ сжществуещы-тъ злины? Понеже вече отъ 18 вѣка сж ся измѣнили тѣ като тѣзи средства сж были обнародованы на свѣтъ-тъ, то по сега трѣба да ся знае да ли тѣ сж достаточны и извършатъ прѣдлагаемъ-тъж цѣль. рѣди, обаче, да постѣпимъ да разгледамы какво влияние Евангеліе-то Христово е имало върху вещественно-то нагоденствіе, върху умственно-то разитіе и върху нравственно-то прѣобраване на чловѣческый-тъ родъ, нудно е да испытаны да ли нѣма нѣкои словія, по които Божественна-та мждрость прѣдлага да го освободи отъ злины-тъ. Ако Божественна-та Мждрость не е прѣдлагала никога да извърши това, освѣнь върху нѣкои условия, съ които чловѣци-тъ трѣбва да ся образуютъ, и ако тѣ не сж ся собразовали съ тѣхъ, то несполука-та, была голѣма или малка, трѣбва да ся отаде не на недостаточность-тъж на Божественны-тъ срѣдства, но на своеолюбнѣ-тъж упоритость на чловѣци-тъ, што сж ся отказали да ся собразуютъ въ тѣзи условия. Мнозина падатъ въ оубо заблужденіе въ това отношеніе. Тѣ казватъ че ако и да сжществува Христіанство-то отъ 18 вѣка насамъ, злины-тъ сжществувають и до днесъ аже у Христіанскы-тъ народы. Това е едно неоспоримо нѣщо. Ни единъ Христіанскы народъ нѣма, у който да не сжществувають много или малко вещественны, умственны и нравственны злины. Но трѣбва ли да заключимъ отъ това че Христіанство-то е недостаточнотъ да освободи чловѣци-тъ отъ тѣ злины? Прѣди да направимъ това, ный трѣбва да испытаны да ли Хри-

стіанство-то не е прѣдложило нѣкои условия, съ които чловѣци-тъ не сж ся собразовали.

Нека прочее всякой да разбере че Христіанство-то не прѣдлага да освободи чловѣци-тъ или общества-та отъ сжществуещы-тъ злины, безъ да зема въ вниманіе какво може тѣ да сторятъ за това. Богъ не прѣдлага да дѣйствува върху чловѣци-тъ тѣж както върху безсловесны-тъ животны и върху неодушевленны-тъ прѣдмѣты. Чловѣци-тъ сж словесны и нравственны сжщества, и слѣдователно тѣ сж свободны първо да испытать, и послѣ или да пріематъ или да отхвърлятъ онова, което Богъ прѣдлага за освобождение-то имъ отъ злины-тъ. Богъ въ всички-тъ си отношенія съ чловѣци-тъ и съ общества-та ся относя къмъ тѣхъ тѣж както къмъ свободны и нравственны дѣйцы. Той прѣдлага да ги освободи отъ злины-тъ, които ги съсыпѣтъ, но той никога не прѣдлага да ги освободи отъ тѣхъ до тогава додѣто тѣ оставятъ равнодушны къмъ тѣ злины, или до тогава додѣто тѣ отказватъ да пріематъ искренно и сѣрдечно средства-та, чрѣзъ които той прѣдлага да извърши това освобождение.

Освобождение-то, което той прѣдлага да извърши, е сжщественно, и слѣдователно той не прѣдлага да го извърши само по име. Богъ никога не е прѣдлагалъ да освободи чловѣци-тъ отъ злины-тъ съ условіе, че тѣ само быжж ся наричали Христіани. Стари-тъ Евреи сж ся гордѣли като сж ся наричали чада Авраамовы, но Исусъ Христосъ имъ казалъ че тѣ были много излѣгани въ това, и че Богъ може отъ самы-тъ камни да въздигне чада Аврааму.

Освобождение-то, което Богъ прѣдлага да извърши, е, главно, едно освобождение на чловѣческо-то нравственно и духовно естество, и за това той никога не е прѣдлагалъ да освободи чловѣци-тъ чрѣзъ нѣкои въшны формалности и церемоніи, колкото благопристойны и да бѣждѣтъ самы по себе си. Колцина въ всякой Христіанскы народъ ся лѣжатъ въ това отношеніе! Тѣ ся собразовуватъ съ въшны-тъ формалности и церемоніи на Христіанскъ-тъ Церквѣж, и може бы да иматъ голѣма ревность за тѣхъ, и ся надяватъ по тѣзи причинѣ да ся освободятъ отъ злины-тъ. Суетна надѣжда! Фарисей-тъ ако и да имахъ голѣма ревность за церемоніи-тъ на Еврейскъ-тъ Церквѣж, тѣ отхвърлихъ сжщиско-то освобождение и загинахъж.

Както изложимы по-прѣди, Богъ прѣдлага да освободи чловѣци-тъ чрѣзъ истинъ-тъж, открытъ въ Евангеліе-то Христово; той обаче не прѣдлага да ги освободи само чрѣзъ думы-тъ на Е-

вангеліе-то, като четъ самы да имахъ нѣкои магическы или свѣрхъ-естественны силѣ. Не, никакъ. Той обявява че тѣзи Евангелескы истинны, за да подѣйствуватъ въ сѣрдца-та на чловѣци-тъ, трѣбва прѣди всичко да ся обнародуватъ на тѣхъ. Явно е че тѣзи истинны, колкото силны и да сж, не можѣтъ да подѣйствуватъ върху чловѣци-тъ додѣто не имъ ся проповѣдватъ. И за това послѣдняя-та заповѣдь на Исуса Христа на ученицы-тъ му бѣ, «Идѣте по всички-тъ свѣтъ и проповѣдайте Евангеліе-то на всякъ тварь» Понеже Евангелескы-тъ истинны не дѣйствуватъ чрѣзъ нѣкои магическы силѣ, нужно е щото чловѣци-тъ не само да ги чуѣтъ, но и да ги проумѣютъ. Тѣ сж истинны силны, когато ся проумѣватъ, а безсилны, когато не ся проумѣватъ. Спаситель нашъ въ притчѣж-тъж на сѣятель-тъж казва че когато чловѣци-тъ слушатъ слово-то безъ да го проумѣватъ, лукавый-тъ дохожда и го грабнува. По тѣзи причинѣ Апостолъ Павелъ казва че той по-добрь бы казалъ въ Церквѣж-тъж петъ думы, така щото други да можѣтъ да го проумѣютъ, нежели 10,000 думы, които тѣ да не можѣтъ да проумѣютъ. Богъ слѣдователно прѣдлага да дѣйствува чрѣзъ истинъ-тъж до толкова до колкото чловѣци-тъ ѣж проумѣватъ. И така чловѣци-тъ за да можѣтъ да ся освободятъ чрѣзъ Евангеліе-то, то трѣбва да имъ ся тѣлкува така, щото тѣ да можѣтъ да го проумѣватъ.

Още Богъ прѣдлага да освободи чловѣци-тъ чрѣзъ Евангеліе-то до толкова до колкото тѣ го пріематъ и ся собразовуватъ вѣрно съ него. Богъ не прѣдприема да освободи други освѣнь онѣзи, които пріематъ Евангеліе-то не само по име, но въ сжщность, не само словомъ но и дѣломъ.

Ако нѣкои казватъ че злины-тъ още прѣобладаватъ у Христіанскы-тъ народы, нека разгледатъ да ли тѣзи народы сж ся собразовали вѣрно съ условия-та опрѣдѣлены отъ Бога. Евангеліе-то проповѣдало ли ся е на всички-тъ классове на тѣзи народы, на богаты-тъ и на бѣдны-тъ, на учены-тъ и на невѣжы-тъ? Ученія-та му были ли сж изяснены така, щото всички-тъ да ги проумѣватъ? Пастыри-тъ и проповѣдници-тъ потрудили ли сж ся съ тѣрпѣніе и съ постоянство да ги истѣлкуютъ на стада-та си? Учителы-тъ погрыжили ли сж ся усѣрдно да излагатъ начала-та му на ученицы-тъ си? Родители-тъ трудили ли сж ся ежедневно чрѣзъ поученіе и чрѣзъ примѣръ да направятъ истинны-тъ му да ся впечатятъ въ сѣрдца-та на чада-та си? Господари-тъ поучавали ли сж слугы-тъ си? Образованы-тъ потрудили ли сж ся споредъ силы-тъ си да просвѣтятъ съ чисты-тъ му истинны бли-

жны-тъ си невѣжы? Всичкы-тъ пріели ли сж сѣрдечно ученія-та му, и собразовували ли сж ся вѣрно съ тѣхъ? Ако не, тогава нека да не осждають Евангеліе-то за недостаточнотъ, но невѣрнотъ си и недѣятельность-тъж си като неизвнѣяемы.

НОВЫЙ-ТЪ ФРЕНСКЫ СЛОВАРЬ НА НАУКЫ-ТЪ.

На послѣдѣкъ въ Парижъ ся е напечаталъ Словарь-тъ на Науки-тъ, на който съчинители-тъ сж нѣколко профессори и научны мѣжѣ. Първа-та му часть е почишла прѣди повече отъ 30 години, и ся е свѣршила прѣди 20 години. Слѣдъ толкова дълго врѣме, втора-та му часть едвамъ сега ся е обнародвала. Цѣль-та на това съчиненіе е да снабди всякого, былъ той наученъ мѣжъ или не, съ точны свѣдѣнія за настоящее-то положеніе на науки-тъ, да изложи какъвъ успѣхъ ся е направилъ въ тѣхъ, каквы научны въпросы дѣйствително сж ся рѣшили, и каквы оставатъ още да ся рѣшатъ. Тѣзи научны мѣжѣ сж съобщили слѣдствія-та на изслѣдованія-та си за всички-тъ въпросы, които ся относятся до умственно-то и нравственно-то естество на чловѣческый-тъ родъ. Любопытно е да научимъ начала-та, които тѣ сж усвоили въ велико-то си прѣдприятіе.

Тѣ пріематъ научнѣ-тъж методъ на Сократа и на Декарта, който, обаче, казватъ тѣ, трѣбва да ся слѣдва още по-строга. Тѣ прочее ся прѣдпазватъ отъ заблужденія-та на повърхностны-тъ матеріялисты, които не пріематъ нищо освѣнь онова, което може да ся научи отъ чувства-та, и отъ безосновны-тъ теории, които по нѣкога ся прѣдставятъ отъ тѣхъ въ име-то на Наука-тъж.

Списатели-тъ на горѣ-казанный-тъ Словарь пріематъ всички-тъ фактове относително до чловѣческы-тъ души, и не ѣж считать като еднъ простъ часть отъ вещественный свѣтъ, подчиненъ свѣршенно на законы-тъ му и лишены отъ свободѣж и отъ едно лично и сжзнателно безсмертіе.

Относително до нравственность-тъж, тѣ не ся трудятъ да съгласятъ дължности-тъ ни и правдѣ-тъж, който е вѣчна, съ нужды-тъ ни, които сж прѣврѣменны. Тѣ не смѣватъ едны-тъ съ другы-ты, но утвърдяватъ, че дължность-та е върховный-тъ законъ, и че подъ негово-то управленіе любовь къмъ Бога и къмъ чловѣка трѣбва да прѣобладава въ сѣрдца-та чловѣческы.

Колкото за Бога и за отношенія-та, които сжществувають между него и чловѣци-тъ, тѣ утвърдяватъ че разумъ-тъ е който трѣбва да докаже сжществование-то на Бога, и още да поясни

свойства-та му, а сърдце-го е което трѣбва да има искрено и благочестиво съобщение съ него. Тѣ не ся съгласувать съ онѣзи, които не зачитатъ за нищо учения-та на разумъ-тъ, нито пакъ съ онѣзи, които утвърдяватъ че Божество-то е едно същество безъ личность, безъ самосъзнательность и безъ свободж.

Любопытно е да забѣлимъ че Френска-та Енциклопедия, която ся е обнародвала прѣди 100 години, е утвърдявала че има едно непримиримо противление между вѣрж-тъ и Наукж-тъ, а днешный-тъ наученъ Френскы Словаръ приема, че всяка отъ тѣхъ има своето си отдѣленіе, и че никоя не трѣбва да прѣзира или да отхвърля другж-тъ. Този Словаръ е единъ силенъ протестъ противъ повърхностный-тъ материализмъ на настоящий-тъ вѣкъ.

Не онѣзи, които иматъ най-много способности, сж най-великы, но онѣзи, които ги употрѣбляютъ по единъ най-полезенъ начинъ.

Добра-та отхрана на одного человека е най-добро-то обезпеченіе противъ лошы-тъ нравы на други-тъ хора.

Научи ся въ дѣтство-то си, ако можешъ, че благополучіе-то не дохожда отъ вѣнъ, но отъ вѣтрѣ. Едно добро сърдце и една чиста съвѣсть принасятъ благополучіе, което никаквы богатства и никаквы обстоятелства не принасятъ самы.

Както цвѣта-та не облачатъ хубавы-тъ си дрѣхы само въ Недѣляж, но носятъ обезпачено-то си облѣкло и испуцать благоуханіе-то си ежедневно — така и вашый-тъ животъ нека да бѣде безъ пятно и вынжы да испуца благоуханіе на любовь къмъ Бога и къмъ человекы-тъ.

Най-слаба-та живуща тварь, чрѣзъ съсрѣдоточваніе-то на силы-тъ си само върху единъ прѣдмѣтъ, може да извърши нѣщо; а най-сила-та, чрѣзъ разпрѣснваніе-то на силы-тъ си върху много прѣдмѣтъ, може да не сполучи да извърши нѣщо. Какка-та чрѣзъ продължително паданіе пробива пѣтя си прѣзъ най-твърды-тъ скалы; бързый-тъ потокъ ся хвърля върху тѣхъ съ ужасенъ шумъ, но остави по-малкж днрѣж слѣдъ себе си.

Гръцкый-тъ философъ Кратесъ ималъ обычай да ся кача на най-высокы-тъ мѣста на града, отъ дѣто выкалъ на жители-тъ: «защо ся трудите да придобывате имотъ за чада-та си, когато не ся трудите за образование-то имъ?» Това е сжщо-то, както Дюгенъ казалъ, да ся грыжатъ за обуца-та, а пакъ никакъ за нозѣ-тъ, които ще ги посятъ — да зематъ голѣмы грыжи за придобываніе имотъ за чада-та си, а пакъ никакъ да не ся трудятъ да ги учатъ какъ да го употрѣбываютъ, т. е. да ся трудятъ да ги развалятъ, а не да ги направятъ честиты.

Начала-та на религіж-тъ и на добродѣтель-тъ трѣбва да ся влѣкжтъ въ главы-тъ имъ по такавж степенъ и по такавж мѣржж, каквжто тѣ сж способны да приемать, защото дѣца-та сж като съдове съ тѣсны уста, въ които много нѣщо не може да ся влѣе изведиждъ.

МЕЛХОМЪ ИЛИ МОЛОХЪ.

Мелхомъ или Молохъ, 3 Цар. 11; 5, 7. Дѣян. 7; 43, е име-то на едно язычическо божество, на което Амонци-тъ сж ся кланяли. Израиляни-тъ тоже въвели кланяніе-то на този кумиръ, прѣзъ врѣме-то на скитаніе-то си въ пустынь-тъ, и слѣдъ заселеніе-то си въ Палестинж, 4 Цар. 23; 10, Іез. 20; 26, 31. Соломонъ, приклоненъ отъ чуждестранны-тъ си жены, съградилъ едно зданіе за него, и Манассія подражалъ нечестіе-то му. Главны-тъ жертвоприношенія на Молоха сж были человеческы жертвы, именно, дѣца които сж были хвърлены живы въ пажелены-тъ рѣцѣ на статуж-тъ му. Споредъ нѣкои отъ слѣдующы-тъ стихове Лев. 18; 21. 20; 2. Втор. 12; 31. Псал. 106; 37, 38. Іер. 7; 31. 19; 2—6. 32; 35 ся види, че Молохъ е друго име за Ваалъ; и ный намирамы че Финикійци-тъ, на които главный-тъ богъ е былъ Ваалъ, и Картагеняни-тъ му сж ся кланяли съ подобны ужасны и гнусны жертвоприношенія, както Римляни-тъ сж ся кланяли на бога си Сатурна.

Споредъ Еврейско-то прѣданіе, статуя-та на Молохъ е была отъ мѣдъ, и отътѣрѣ куфа; тя е была положена вѣнъ отъ Іерусалимъ. Лице-то ѝ е было телешко, и рѣцѣ-тъ ѝ прострѣны, като че да сж готовы да приемать нѣщо. Задумж-тъ Мелхомъ ся мысли да означава царъ.

Дѣла и думы. — Дѣла-та говорятъ по-силно отъ думы-тъ, защото тѣ свидѣлствуютъ за характеръ-тъ на человекы-тъ. Както плодовы-тъ на дървета-та, тѣ показватъ свойства-та на человекъ, тогава когато побужденія-та, както сокъ-тъ, сж скрыты отъ погледъ-тъ ни.

Ведиждъ нѣкои поискали отъ единъ Италианскы философъ да даде изясненіе за дѣйствиe-то на машинж-тъ на вапоръ-тъ. Той отговорилъ че то е много лесно нѣщо. Тамъ има, казалъ той, вода, огонь и колело. Добрѣ, всякой знае какво нѣщо е вода, огонь и колело; и така огонь-тъ столя водж-тъ — и вода-та върти колело-то, а колело-то прави вапоръ-тъ да ся движи.

Когато стоимъ при крайморіе-то и гледамы голѣмы-тъ вълны (далгы) да ся приближаватъ, ный ся оттеглямы назадъ, като мыслимъ че тѣ ще ны смажатъ; наскоро, обаче, тѣ ся поврщатъ назадъ. Така е и съ вълны-тъ на смущенія-та и на безпокойствія-та въ свѣтъ-тъ — тѣ ны заплашватъ, но една твърда рѣшителность и противленіе често ще ги направя да ся разбѣкжтъ при позѣ-тъ ни.

ЗАПИСВАЙТЕ ПОЛЕЗНО-ТО.

Онѣзи, които не сж правили опытъ, не можжтъ да оцѣнятъ полжж-тъ, която ся придобыва отъ записваніе въ единж книгж нѣща достойны за помнѣніе. Особенно онѣзи, които сж навыкнжли да прочитатъ полезны книги, постоянно придобыватъ любопытны и полезны познанія, които слѣдъ врѣме тѣ може бы ще употрѣбляватъ. Человекъ почти всякой день научава по нѣщо ново, и казва на себе си: «азъ трѣбва да помнѣю това»; то ако не ся случи да го употрѣби наскоро, той може бы съвсѣмъ да го забрави, или да задържи само нѣкои тъмны и неопрѣдѣленны припоминія за него.

За това онѣзи, които желажжтъ да ся ползуютъ отъ познанія-та си и отъ повседневны-тъ случкы, трѣбва да иматъ единж книгж, въ коѣкто да забѣлжватъ всеко полезно и любопытно нѣщо. Само-то записваніе на такава нѣща ще помага по-добрѣ да ся запечатя тѣ въ память-тъ, и при това, то дава на человекъ по-голѣмж способность да употрѣблява познанія-та си.

НАБЛЮДЕНІЯ ЗА ВРѢМЕ-ТО.

Прѣди двѣ години Министерство-то на войнж-тъ въ Сѣд. Државы у Америкж опрѣдѣли нѣкои чиновницы да обнародватъ повседневно точны свѣдѣнія за врѣме-то какво е изъ државж-тъ и нѣкои прѣдказанія за промѣненія-та му, които може да станжтъ въ главны-тъ градове. Народъ-тъ исперво четеше тѣзи прѣдказанія съ твърдѣ малкж довѣрчивость, но чиновницы-тъ наскоро разъясниж чрѣзъ вѣстницы-тъ законы-тъ, които тѣ открыжж относительно до вѣтровы-тъ и до буря-тъ, и начинъ-тъ по който прѣдказанія-та за промѣнія-та на врѣме-то ся правятъ. При това повече-то отъ тѣзи прѣдказанія излѣзваж истинны и опытность-та доказа че тѣ бѣжж много полезны, особено за мореплаватели-тъ и за пѣтицы-тъ. И отъ това тѣзи наблюдения и прѣдказванія сж спечалили общъ приемъ и уваженіе.

По всички-тъ страны на Сѣд. Државы, дѣто има телеграфъ и повседневенъ вѣстникъ, ся испрацать и обнародватъ изложенія за промѣнж-тъ на врѣме-то прѣзъ минжли-тъ 24 часове и за вѣроятны-тъ промѣненія прѣзъ идущій день. Прѣзъ минжж-тъ годикж 77 на стотѣхъ отъ прѣдказванія-та за врѣме-то излѣзожж правы, и мореплаватели-тъ, земледѣлци-тъ и други-тъ классове хора, чіето заниманіе зависи много отъ врѣме-то, сжу правявали работы-тъ си споредъ тѣзи прѣдказанія и много сж ся ползували отъ тѣхъ. Единъ примѣръ ще ни даде добро понятие за голѣмж-тъ полжж придобывающъ отъ тѣзи наблюдения. Надвечеръ на единъ день отъ минжлій Октомврія ся испратило извѣстіе отъ Вашингтонъ въ Буфало, единъ градъ край езеро Ири, че, по причинж на нѣкои буря прѣдказаны отъ тѣзи чиновницы, щѣло да е опасно за корабы да отплувать онзи вечеръ. Споредъ това извѣстіе 23 корабы, които были готовы да трѣгнжтъ, останжли въ пристанище-то и избѣгнжли голѣмж-тъ бурж, която ся случила и отъ коѣкто много вѣроятно щѣли да потнжжтъ.

Начинъ-тъ, по който горѣпоменжтѣ чиновницы ся снабдяватъ съ потрѣ-

бны-тъ свѣдѣнія за врѣме-то е, въ цѣ, слѣдующій: Посрѣдъ ноцъ всякое денонощіе телеграфъ-тъ е ставя за малко врѣме да работи зази чиновницы и агенти-тъ имъ всеко мѣсто испрацать на столицу Вашингтонъ свѣдѣнія за врѣме-то, бързнимж-тъ и за силж-тъ на вѣтрѣ, за степенъ-тъ на топлинж-тъ, студъ-тъ и пр. Чиновницы-тъ въ Вашингтонъ сравняватъ тѣзи извѣстія отъ тѣхъ прѣдказватъ какво ще е врѣме-то по разны-тъ страны на джвж-тъ за идущы-тъ 24 часове. Эти наблюдения и прѣдказанія незабавно ся испрацать чрѣзъ телеграфъ-тъ всички-тъ главны градове да ся обнародватъ въ повседневны-тъ вѣстни-

ГУМИЛАСТИКА.

Гумиластика-та въ сурово-то си состояніе е единъ видъ смола, която че отъ дървета. Дървета-та, отъ коѣтази смола ся вади, растжтъ поплы-тъ мѣста. Туземци-тъ на онѣ мѣста употрѣбляваж гумиластикж-по единъ простъ начинъ, много годипрѣди да ѝ изнамѣрятъ развити-тъ жденци, които до прѣди 1820 л. знаежж какъ да ѝ употрѣбляватъ.

Кора-та на дървета-та, отъ коѣта ся събира гумиластика-та, ся прорѣза и тогава почнува да тече единъ видъ мѣченъ сокъ, който ся събира въ сѣжъве. Този сокъ ся оставя да стои, съждове-тъ за нѣколко врѣме, при коѣто ся образува на повърхность-му единъ видъ смѣтанж, която позематъ и ѝ сушжтъ. Тѣзи смола приготвя за употрѣбленіе по разны начины, и ся размѣсва съ много веществъ споредъ за каквото ся значава да служи. Понеже е съвсѣмъ нестоима въ водж, тя, скоро салкато ся изнамѣри, почнж да ся употрѣблява за дѣждебранители и забуца. За тѣзи цѣль смола-та ся размѣсва съ терпентинъ или етиръ, тогава смѣсъ-тъ ся полива върху платъкоето послѣ ся притискува между ляцы за да може да ся разнесе смѣсъ-тъ еднакво по всичко-то платно.

На 1839 л. Г-нъ Гудіаръ, отъ Н. Йоркъ зема привилегію отъ Правителство-то въ Сѣд. Државы за размѣсва гумиластикж-тъ смола съ сѣрж (кюкюртъ). До онова врѣме употрѣбленіе-то на гумиластикж-тъ бѣ много ограничено, но слѣдъ като почнжж да ѝ размѣсватъ съ сѣрж, може да ся употрѣблява за многообразны нѣща. Тя може да ся приготви такошто да е мѣка и еластична, или твърда, споредъ както ся иска. Тя може ся изглади и дустроса толкова хубавѣ, щото да ся уприличава на найскжпоцѣнны драгоцѣнности съ черны краски. Тя ся употрѣблява за дръжж на пера, за чирены на ножове и вынжцы, за разны видове вѣжа; съ неѣж можжтъ да обвиватъ и да покрыватъ телеграфическы-тъ телове, които минуватъ подъ морета; отъ неѣж правятъ дамъпомости, и при това тя много ся употрѣблява въ приготвяніе-то играчки за дѣца, още и за разны нѣща, които лѣкари-тъ и раноцѣлители-тъ употрѣбляватъ.

Но ако и да ся употрѣблява гумиластика-та въ тѣзи и многообразны другы нѣща, пакъ онѣзи, които учатъ за тѣзи смола, вѣрватъ, че нейно-то разработваніе е още въ дѣтство-то си

ИЗОБРЕТЕНИЕТО НА МАШИНАТА ЗА ШЕВЪ.

Историята за изобретение-то на машината за шевъ, както и за всяко друго изобретение, е доста интересно. До колкото си знае първата мисъл за направяване на една машина за шевъ, е породила на 1839 г. Един човек се трудил да направи една машина за плетение. Той отишъл да допита за нещо до Г-на Девисъ, един искусен механик въ Бостонъ, който му казал насмъхъ: «Защо си играеш съ машината за плетение, та не направиш една машина за шевъ?»

«Дано да можехъ да я направя», отговорил другий, «но такава машина не може да се направи».

«Машина за шевъ може да се направи; азъ можъ да я направя самичкъ», казалъ Девисъ.

«Добръ, Девисе», рекълъ другий, който былъ и доста богатъ, «направи я и азъ ще ти осигуря свободенъ поминъкъ».

Слѣдъ този разговоръ ни единъ отъ двамата не предприелъ да прави машината за шевъ.

При разговора на тѣзи господа, обаче, имало още няколко приятели, между които былъ и единъ двадесетогодишенъ младежъ, на име Иля Хау, родомъ отъ държавя-тъ Массачузетъ. Баща му былъ земледѣлецъ и воденичаръ, и срдно ся поминувалъ. Иля Хау былъ механикъ и работилъ на день. Той обичалъ да ся занимава съ измисляние на машини, но никой не бы помислилъ за той щѣе да изобрѣте такава чудна машинка, защото умственн-тъ му способности не ся показвали блистательны. Той почналъ да крои да направи такава машинка на 1843 г.

Както правятъ повечето изобрѣтатели, тѣй и Иля Хау толкозъ прѣдалъ себе си на изобрѣтение-то си, щото оставилъ всичко друго. Той почналъ да мисли и да работи, и за много мѣсецы ся трудялъ да направи една машинка, която да работи точно споредъ както той виждалъ женъ си да шие. Той първо направилъ една игла изострена и отъ два-та си края, на коѣто уши-тъ были въ срдѣж-тъ, и ся старалъ да я натъкми тѣй щото да ся поврща назадъ-напредъ, и тѣй да шие. Много дни и пощи прѣминялъ той въ тѣзи работи и исхабилъ много дѣски и клечки, но все напраздно.

Единъ день прѣзъ 1844 г. ся породила въ ума му тѣзи мисъл: «Необходимо ли е една машина да работи точно както ся работи съ ръжъ? Не може ли да ся шие малко другояче?» Тѣзи была честита мисъл. Тя была начало-то на изобрѣтение-то му. Скоро подиръ това му дошло на ума, че може да ся направи една машина съ игла на коѣто уши-тъ да сжъ близо при върхъ-тъ ѝ, и снабдена съ нѣкои други части тѣй, щото да може да работи съ два конеца. Тогава той почналъ да усѣща, че е измислилъ вече машината за шевъ. Той напълно ся увѣрилъ на това прѣзъ Октомврий 1844 г., когато направилъ една машинка отъ дърво и телове. Въ това врѣме той не работилъ на день, но былъ при бащъ си и ся занимавалъ повечето на свои си смѣткы. Обаче прѣдаване-то му въ изобрѣтаване-то на машината-тъ го докарало до такава бѣдно състояние, щото той нѣмалъ съ що да прѣхранва домохладце-то си.

Ако и да былъ увѣренъ самъ че е направилъ вече машината за шевъ, пакъ той трѣбвало да убѣди другы-тъ съ дѣйствителнъ работи, а за това было нужно да ся направи една хубава машина отъ жѣлѣзо и отъ стоманъ, нѣщо за което были потрібны пары, а той ги нѣмалъ. Нѣкои отъ роднини-тъ му и приятели-тъ му не могли да му помогнатъ, но другы-тъ мисляли че той е былъ безуменъ и губялъ врѣмето си напраздно. Само единъ приятель ся намѣрилъ готовъ да му помага до нѣкъдѣ; той былъ Георги Фишеръ, единъ търговецъ отъ Кембриджъ при Бостонъ. Слѣдъ като ся уговорили Иля Хау отишълъ прѣзъ Декемврий 1844 г. у Георгиеви заедно съ домохладце-то си и почналъ да работи машината-тъ, съ коѣто ся занимавалъ цѣлж-тъ зимъ. Прѣзъ Май 1845 г. той свършилъ една машинка, съ коѣто можилъ да шие разны платове и то твърдѣ бързо. Той ушилъ една дрѣжъ за себе си и една за Г. Фишеръ.

Но както всички други изобрѣтатели, тѣй Г. Иля Хау намѣрилъ, че мѣчотии-тъ не ся окончавали съ свършване-то на машината-тъ. Голѣмы мѣчотии ся посрѣщали за въвождане-то на тѣзи машини въ употребление. Той всячески ся старалъ да убѣждава шивачи-тъ да я употребяватъ, но срдѣчалъ отъ тѣхъ голѣмы прѣдрасъждоци. Мнозина не вѣрвали че тя ще може да работи, ако и да виждали съ очии-тъ си че тя дѣйствително работила; другы ся заплашвали отъ работници-тъ, които мислѣли, че тѣзи машини щѣла да ги прати да просятъ: други казвали: «Ний ся поминуваме добръ и безъ пейж, и не смѣемъ да промѣнимъ вѣтхый-тъ си редъ». Друга мѣчотия за въвождане-то ѝ была и голѣма-та ѝ цѣна, която была около 200 б. м. Хау и Фишеръ ходили въ Вашингтонъ да зематъ отъ правителство-то искључителнж-тъ привилегий за правяние тѣзи машини, което и сполучили. Но като не могли да убѣдятъ шикой шивачъ да я употребява и никой фабрикантинъ да я прави, Г. Фишеръ ся дрѣпналъ, слѣдъ като былъ иждивилъ по това прѣдприятие около 2,000 б. м.

Но както майки-тъ не оставятъ дѣца-та си, тѣй и изобрѣтатели-тъ не захвърлятъ лесно изобрѣтения-та си. Машината му като не посрѣщала никакъвъ прѣемъ въ Америка, Иля Хау намислилъ да я прѣдложи на Европа. Въ край-тъ на Октомврий, 1846 г. той пратилъ брата си съ една машинка въ Английж. Като стигналъ въ Лондонъ братъ му, безъ забавж, намѣрилъ единъ богатъ фабрикантинъ, Вилямъ Тома, който одобрилъ машината-тъ и искалъ да я купи. Нужда-та всѣкога продава евтино. Той продалъ на Тома машината-тъ, заедно съ привилегий-тъ да прави и да употребява колкото машини бы поискалъ, за 250 анг. л. Тома призвалъ изобрѣтателя отъ Америка да му помага, като ся обѣщавалъ да му плати разноска-тъ и да му плаща редовно по три лиры на седмичж. Иля Хау ся принудилъ да отиде, защото Американци-тъ още не оцѣнявали важно-то му изобрѣтение, но слѣдъ една годижа той пакъ ся завърналъ въ Америка, по причинж на нѣкои неспоразумѣния съ Тома. Бѣдность-та на Иля Хау тогава была голѣма.

Не слѣдъ много врѣме, обаче, и Американци-тъ почнали да оцѣняватъ тѣзи полезнж машини и тя почнала да

ся употребява тукъ-тамъ. Нѣкои некаки да присвоятъ привилегий-тъ на Хау за изобрѣтение-то му. Ако и да былъ сиромахъ, той сполучилъ чрѣзъ нѣкои приятели да запази право-то си. На 1850 г. той ся занимавалъ въ Нью-Йоркъ като надзиратель на работници-тъ въ една фабрика, дѣто были употреблены 14 машини.

Ако и да е срдѣчалъ много мѣчотии въ начало-то на прѣдприятие-то си, награда-та му послѣ е е была голѣма. Той умрѣ на 1867 г. и оставилъ имотъ около за 400,000 лиры, които той бѣ спечелилъ отъ продажж-тъ на машини-тъ си. При това чело-вѣчество-то всѣкога ще му е признателно за голѣмо-то благодѣние, което е направилъ чрѣзъ изобрѣтение-то си.

Днесъ има много разны машини за шевъ, но ний говоримъ само за първообразно-то изобрѣтение.

ПОЛИТИЧЕСКЫ НОВИНЫ.

ТРИ-ТЪ ИМПЕРИИ.

Русскый-тъ вѣстникъ *С.-Петербургъ Газетъ* обнародва единъ членъ върху недовѣрие-то, което прѣобладава въ Европа относително до съюзъ-тъ на три-тъ сѣверны Империи. «Това недовѣрие», казва той, «се оправдава отъ непрѣстано-то повторение на миролюбивы и приятелски довѣренія между Австрия, Германия и Руссия, а въ сждо-то врѣме тѣ продължаватъ да ся въоръжаватъ като да бѣше война-та належаща. Освѣнъ това, отношения-та на външж-тъ имъ политикж не е твърдѣ искрена. Англия и Руссия гледатъ една на другж съ подозрѣние, и първа-та приписва враждебны побуждения на вторж-тъ. Руссия трѣбва ли да отговори че е невъзможно да расклати Английскы-тъ прѣдрасъждоци? За съжаление е дѣто двѣ-тъ държавы, на които послание-то е да живѣятъ въ миръ и въ сгласие, ся осждатъ една другж за недовѣрие и враждебность, но това е дѣло, и то не може да ся измѣни. Отношения-та между Руссия и Австрия сжъ тоже незадоволителны. Интереси-тъ имъ сжъ до толкова противоположны, щото твърдѣ е възможно едно съжковение да стане помежду имъ. За неприятели-тъ на Андраши ся казва да сж сполучили да го лишатъ отъ повѣренность-тъ на Господаръ-тъ му... Наслѣдникъ-тъ му вѣроятно ще прѣобърне политикж-тъ му, и прѣдетство-то между Руссия и Австрия бы ся изложило тогава на голѣмы опасности. Колкото за Германия, не може да ся каже сега каква политика ще усвои тя къмъ насъ. По настоящему тя е оставила управление-то на Источни-тъ дѣла на Австрия и на Руссия; но отъ това не слѣдва че Берлинскый-тъ Кабинетъ ще остане бездѣйственъ при рѣшителнж-тъ минути.... Една косвенна борба, ако не пряма, може да произлѣзе между интересы-тъ на Германия и интересы-тъ на Руссия въ Истокъ. Ний смытели защитници на Руссо-Германскый-тъ съюзъ, на който ний гледаме като на единичко-то поржчителство за улазване-то на миръ-тъ; но само най-нуждно-то е да прѣдвидимъ великой случай. Колкото за признателность-тъ, която нѣкои Германци казватъ че выжгы ще иматъ къмъ Руссия за дѣто имъ е помогнала да извършатъ единство-то си, такава дума като признателность не смѣждествува въ дипломатическый-тъ словарь. Даже ако Германия не подражае Австрия, и не «зачудеше свѣтъ-тъ чрѣзъ неблагодарность-тъ си», ний можемъ да смы увѣрени че князь Бисмаркъ, или който и да бжде тогава на чело-то на сѣдинениж-тъ Германия, ще ся води единствено отъ народны-тъ интересы на държавж-тъ си, безъ да мисли много да ли това е угодно на Руссия, или не... Ний тоже, ако и да желяемъ искрено да бждемъ приятели съ Германия, не трѣбва да изгубваме прѣдвидъ това, че едно врѣме може да дойде, когато ще прѣжжсамы прѣдетство-то си съ нея... Германия не ще остане бездѣйствена когато частъ-тъ за крайно-то рѣшение на Источни-тъ въпросъ удари, и тя ще

има тогава да избере между Австрия и Руссия; защото нейны-тъ интересы едвѣмъ быжъ ся сгласили съ интересы-тъ на двѣ-тъ послѣдны държавы. Германия безъ съмнѣние ще има рѣшителенъ гласъ въ Источни-тъ въпросъ, и естествено тя ще ся ползува отъ този случай. До дѣто работи-тъ на Истокъ станжтъ по-ясны, тя ще остане бездѣйствена; но тя ще диктува условия-та си въ послѣднж-тъ минути, и че тѣзи условия ще бждемъ тѣжкы, и рѣшени само отъ личны интересы, може да ся заключи отъ мнжло-то поприще на Бисмарка и отъ прѣговори-тъ му за миръ съ Дания, Австрия и Франция. Германскый-тъ главенъ Министръ знае какъ да обезоръжава приятели-тъ си тѣй както и испрители-тъ си.

УБИВАНЕТО НА КОНСУЛЪ-ТЪ ФРЕНСКИЙ И ГЕРМАНСКИЙ ВЪ СОЛУНЪ.

Ето съдържане-то на телеграмъ-тъ отъ сжботж отъ самий-тъ Валия въ Солунъ върху това приключение:

Едно Българско момиче отъ Авратъ Хисаръ, въ околность-тъ на Солунъ, което пригрянало ислямскж-тъ вѣрж, пристигна снощи (петъкъ) съ жѣлѣзницж-тъ въ стационж-тъ въ Солунъ, съ цѣлъ да потвърди измѣнение-то на вѣрж-тъ си прѣдъ приличж-тъ власт. То было обѣчено съ фердежъ и съ яшмакъ. По желание-то му, 3 полицейскы заштѣта, които ся намѣрили тамъ, го придружили за да го доведатъ въ конякъ-тъ на Валия-та. На пѣтъ-тъ двѣ лица отъ странж-тъ на Американскый-тъ консулъ, придружени отъ 150 други души, грабватъ го отъ заштѣта-та, раздиратъ му яшмакъ-тъ и фердежъ-то, и като го турятъ въ една каруца, завеждатъ го въ къщж-тъ на нѣкой си хаджи Лазаръ. Мнозина Мусулмани които были въ публичнж-тъ градникъ и въ улицж-тъ, видѣли това отнемание на момиче-то. Въ слѣдствие на това, около 5,000 Мусулмани дойдохъ днесъ (сжботж) на конякъ-тъ на Валия-та да искатъ поврщание-то на момиче-то, и да обявятъ че насилственно-то му грабване и отнемание было общо докачение. Мѣстна-та власт побърза да ги увѣри че тя е зела вече мѣрки за поврщание-то на момиче-то, и сполучи да распресе множество-то народъ. Послѣдний-тъ, обаче, ся събира въ джамийж-тъ Сахатжъ близо до конякъ-тъ, за да постоиствува да иска момиче-то. Щомъ ся извѣстихъ за това, азъ зехъ мѣрки за бързо-то му поврщание. Азъ пратихъ мнозина първенцы и висши чиновници въ джамийж-тъ за да убѣдятъ народъ-тъ да ся распресе; азъ веднага пратихъ за военна помощ до кале-то, до военный-тъ корабъ *Едирне* и до бронный-тъ корабъ, и заповѣдахъ редици-тъ да ся събератъ. Между това врѣме консули-тъ Френскый и Германскый, заедно съ нѣкой си Ваникъ-оглу, отишли въ речениж-тъ джамийж, и искали да отиджтъ по срдѣ множество-то, но послѣдно-то не ги оставяло. Азъ ся извѣстихъ веднага за това и прибързахъ да отиджъ въ джамийж-тъ заедно съ кадийж-тъ. Азъ направихъ всичко, което бѣше въ силы-тъ ми да направя за да примирж множество-то; азъ му говорихъ усърдно додѣто очаквахъ пристигание-то на военнж-тъ силж. Азъ ся потрудихъ още, но напраздно, да отмахж консулы-тъ. Момиче-то въ това врѣме като ся намираше въ къщж-тъ на Германскый-тъ консулъ (Г. Абботъ), послѣдний-тъ писа една бѣлжжкъ за да ся доведе веднага въ джамийж-тъ. Но то като ся позабави, множество-то почна да чупи прѣчки-тъ на прозорцы-тъ и да ся трупа около насъ. Нѣкои отъ мятежници-тъ отидохъ да зематъ оржжия. Ний ся борихмы тѣло съ тѣло противъ мятежници-тъ за да запазимъ консулы-тъ, но тѣ изведжждъ ги нападижж и ги убихъ и двамата. Щомъ стана това, момиче-то пристигна, и мятежници-тъ, като го видѣхъ, начнахъ да ся распресуватъ. И войскы-тъ пристигнахъ на мѣсто-то. Въ настояжж-тъ минути, азъ земамъ всички-тъ нужны мѣрки за свършено-то распресване на мятежници-тъ и за поврщание на порядокъ-тъ.

По-послѣденъ телеграмъ отъ Валия-та прибавя че множество-то ся распреснало свършено, и че за прѣдизвание той турилъ войскж прѣдъ всички-тъ консулаты и на други мѣста, дѣто присѣтствие-то имъ е было нужно. Власти-тъ почнали да хващатъ виноваты-тъ.

Въ следствие на тѣзи телеграмы отъ Солунскій-тъ Валія, Правительство-то испратило въ Солунъ Ешрефъ паша, като го опрѣдѣлило и Валія за тамъ, заедно съ Ваханъ ефеиди, мюстешаръ-то на Министерството-то на Правосъдіе-то, за да испытатъ същии-тъ причини на това жалостно приключеніе и подбудители-тъ на тѣзи прѣстѣпленія.

Посланици-тъ Германскій, Френскій и Англійскій испратили въ Солунъ за същия-тъ цѣль тукашны-тъ си главны консулы съ вторы-тъ си драгомаши.

Единъ Френскы военны корабъ пристигналъ вече въ пристанище-то на Солунъ. Тамъ ся очаквали още Италианскы, Австрійскы и Русскы военны кораби. Слѣдъ пристиганіе-то имъ, погребеніе-то на консулы-тъ щѣло да стане.

Споредъ Куріе d'Орианъ Американскій-тъ консулъ не былъ въ Солунъ, когато момичето, което щѣло да приеме ислямскъ-тъ вѣръ, пристигнало тамъ и когато убиваніе-то на консулы-тъ станало. Той продължава, че момиче-то щомъ пристигнало въ стационъ-тъ въ Солунъ, почнало да выка за помощъ. Народъ ся събира наскоро, грабва го отъ рацѣ-тъ на запѣтата-та, и го тура въ карудъ-тъ на Американскій-тъ консулъ, които чакала за него, и го отвежда въ неговъ-тъ домъ.

Споредъ по-последни-тъ новины Американскій-тъ консулскій агентинъ Г. хаджи Лазаръ былъ родомъ Българинъ и момиче-то за което е прѣдмѣтъ-тъ ни, было негова роднина. То было на 12 години на възрость.

Събраніе-то, което станало отъ Европійскы-тъ Посланицы въ Недѣльнъ слѣдъ пладнѣ въ Руско-то посолство, и на което Рашидъ Паша, Министръ-тъ на Външны-тъ дѣла е присѣствувалъ, дошло до слѣдующы-тъ рѣшенія, които и прѣдставило на Портъ-тъ :

1. — Убийци-тъ на Консулы-тъ Френскій и Германскій въ Солунъ, и подбудители-тъ на смущеніе-то, което ся случи въ този градъ, да ся накажатъ по единъ примѣръ начинъ;

2. — Да ся дадѣтъ наставленія на всички-тъ Валіи да бѣдѣтъ по-бодри въ пазеніе-то на общо-то спокойствіе, и да ся дръжатъ на право отговорни за всички-тъ смущенія, които бѣхъ ся случили въ бѣдѣще въ области-тъ подъ тѣхно управленіе.

3. — Погребеніе-то на двама-та консулы да стане публично въ Солунъ съ всички-тъ публичны тържественности и церемоніи;

4. — Да ся извѣсти на всички-тъ Валіи наказаніе-то, което ще ся наложи на виноваты-тъ въ тѣзи работъ;

5. — Турскы-тъ вѣстници въобще да ся помолятъ да не обнародватъ членове, които да възбуждаатъ умъ-тъ на хора-та и фанатическо-то на мусуламско-то народонаселеніе.

Прѣзъ врѣме-то на събраніе-то на Посланицы-тъ, първый-тъ писаръ на Султана дошелъ да изрази на Посланицы-тъ Френскій и Германскій жалбожъ-тъ скръбъ на Н. Величество за жалостно-то приключеніе, което ся случи въ Солунъ, и да ги увѣри че виноваты-тъ ще ся накажатъ строго.

СМУЩЕНІЯ ВЪ БЪЛГАРІИ.

На 21 того прѣзъ ноцъ-тъ телеграмы ся ся приели на Портъ-тъ, които извѣстивали възстаніе-то на нѣколко Българи противъ власть-тъ въ Панагюрище. Казва ся че онова, което дало поводъ на това възстаніе, было нѣщо по данокъ-тъ на беглицы-тъ. Въ борбѣ-тъ двѣ заштѣта были убиты. Каза ся че и Мюдюръ-тъ на това село былъ убитъ, но то не е потвърдено още. На 22 того единъ табуръ войска отъ 800 души ся испратилъ отъ тука за Татаръ-Пазарджикъ. Минялый-тъ петкъ 4 отдѣленія войска ся ся испратили още за също-то мѣсто. Въ сѣботѣ още 2 табура войска отъ по 600 души придружены съ по нѣколко коніе и съ по нѣколко горскы топове ся отишли за също-то мѣсто. Въ сѣщый-тъ день Адилъ паша, който ся опрѣдѣлилъ началникъ на войскы-тъ въ Едрене, заманилъ за тамъ.

Телеграмы, които ся ся приели на Портъ-тъ въ Недѣльнъ, извѣстиватъ че Българскы-тъ възстанници изгорили нѣколко села при полы-тъ на Балканъ-тъ, въ околностъ-тъ на Панагюрище и на Самоковъ. Много души

станали жертва. Власти-тъ обаче сполучили да ограничатъ движеніе-то чрѣзъ единъ кордонъ войска. Желѣзница-та между Филибе и Сарамбей ся развалила отъ възстанници-тъ. Каймаками-тъ въ Татаръ-Пазарджикъ и Старъ-Загоръ ся ся замѣстили съ други.

Споредъ Басиретъ отъ вторникъ минялата сѣбота 3 табура войска заградилы Българскы-тъ възстанници между Панагюрище и Татаръ-Пазарджикъ, които възлазали до 4-5 хыляды души, наказали ги и избили мнозина отъ тѣхъ. Споредъ сѣщый-тъ листъ вѣщны-тъ възстанници въ Балканъ-тъ възлазали до 7-8 хыляды души, на които прѣдводители-тъ были Сърбы и нѣкои отъ Русскы-тъ училища. Тѣ развалили и телеграфъ-тъ между Филибе и Татаръ-Пазарджикъ, по той наскоро ся поправили.

Въ Ески-Загреко-то окръжје владѣе тишина, но понеже нѣкои тайны възстанническы подбудители ся расхождали отъ мѣсто на мѣсто, то Правительство-то въ Едрене испратило за тамъ двѣ отдѣленія конницѣ.

Споредъ Л. Хералдъ Турско-то населеніе въ Едрене поискало отъ Валія-та да ги снабди съ оружїа. Последній-тъ съобщилъ исканіе-то имъ на Портъ-тъ, но то ся отказало. Едно тѣло башы-бозуци, обаче, щѣло да ся състави и да ся испрати на мѣсто-то на смущеніе-то. Нѣколко села, продължава този листъ, ся присѣдинили съ възстанници-тъ. Бѣлово напр. было изоставено съврѣшено. Баронъ Бергъ, управитель-тъ на Бѣловскій лѣсъ, прибѣгналъ съ хора-та си въ Едрене; още и началникъ-тъ на стационъ-тъ въ Кулеви-Бургасъ. Между Филибе и Татаръ-Пазарджикъ много села и чифлици ся запалили отъ възстанници-тъ. Сухоплътна-та поща отъ Циградъ и отъ Едрене за Софїа, включително и Австрійска-та, ся задръжени въ Татаръ-Пазарджикъ. Всичкы-тъ пѣтица кѣмъ Ихтиманъ и Трояновы-тъ Порты ся занеты отъ възстанници-тъ. Мнозина бѣжанци отъ Филибе и Татаръ-Пазарджикъ прибѣгнали въ Едрене. Въ последникъ ся ся испратили отъ тука 400 санджцы съ пушкы и 2,200 санджцы съ военны припасы за да ся раздадѣтъ на редицы-тъ въ Едренскій-тъ вилаетъ.

ПОСЛѢДНИ НОВИНЫ ПО СМУЩЕНІЯ-ТА ВЪ БЪЛГАРІИ.

Л. Хералдъ отъ Сръбъ потвърдява новинъ-тъ че желѣзницѣ-тъ между Сарамбей и Бѣлово е развалена и че телеграфическо-то съобщеніе е прѣкъсано; а споредъ Станбулъ тя была развалена и между Едрене и Филибе. Въ Недѣльнъ прѣзъ ноцъ-тъ, продължава първый-тъ листъ, двѣ другы Турскы села на югъ отъ Панагюрище ся изгорили отъ Българскы-тъ възстанници. Въ Пондѣльникъ петъ отдѣленія башы-бозуцы, които ся образували отъ власти-тъ въ Хаской, трѣгнали за Филибе; казва ся че тѣ направили нѣкои чрѣзѣмры работы по пѣтя си. Всичкы-тъ мостове по линїи-тъ на желѣзницѣ-тъ ся пазали отъ войскы за да не ся изгорятъ отъ възстанници-тъ. Споредъ свѣдѣнія-та на този листъ, една крѣпавана распри ся случила между Турскы-тъ и Българскы-тъ работници по линїи-тъ на желѣзницѣ-тъ.

ВЪЗСТАНІЕ-ТО ВЪ БОСНІИ.

Порта-та приела слѣдующый-тъ телеграмъ отъ Босненскій-тъ Валія на 25 того :

Управитель-тъ на Бихке ми извѣсти че Вели паша на пѣтя си за Бихке, сръщилъ въ проходъ-тъ (боазъ) на Чорловица, въ окръжїе-то на Невесинъ, единъ четъ състояща отъ 1,500 възстанници, които вардали за царскы-тъ войскы и отъ двѣ-тъ страны на проходъ-тъ. Освѣтъ това тѣ направили и обкопы, които увеличили мѣщотїи-тъ на прѣминуваніе-то на войскы-тъ прѣзъ този проходъ. Една битка ся почнѣла, която траяла 4 часа. Възстанници-тъ были разбиты съврѣшено. Тѣ изгубили по вече отъ 6 души, като оставили и едно голѣмо число оружїа и военны припасы на бойно-то поле. Вели паша, който е сега въ Петровцъ, трѣгва днесь за Бихке.

Споредъ Л. Хералдъ нѣкои ся сѣмнѣвали че Мухтаръ паша доставилъ храна на крѣпость-тъ Никшичъ, но сега и неприятелы-тъ на Турціи вече признавали това за цѣль истинъ. Турска-та войска, която ся намира въ тѣзи крѣпость, състон отъ 1,000 души и е снабдена съ топове. Жи-

тели-тъ на Никшичъ ся около 2,000 души. Храна-та, която имъ ся доставила ще имъ стигне за 3 мѣсецы.

Единъ телеграмъ отъ Бѣлградъ отъ 23 того извѣства съставленіе-то на новий-тъ Сърбскы кабинетъ. На чело на този кабинетъ были Г. Стопца и Г. Ристичъ. И двама-та тѣзи мѣжїе принадлежали на военны-тъ партїи. Князь Миланъ извѣлил опрѣдѣленіе-то имъ съ особенъ указъ.

Въ минялый-тъ си брой явихмы съставленіе-то на ново-то Министерство въ Румѣнїи подъ прѣдсѣдательство-то на Флореско, още и неговъ-тъ програмъ. Това Министерство, обаче, даде оставка-тъ си вѣтрѣ въ единъ седмицѣ и сега ся замѣтя отъ друго. То състон отъ слѣдующы-тъ лица: Г. Манолаци Костаки главенъ Министръ; Г. Братїано Министръ на Финанци-тъ; Г. Коголичано Министръ на Външны-тъ Дѣла; Г. Вернеско Министръ на Народно-то Просвѣщеніе. Имена-та на Министры-тъ на Правосъдіе-то и на Войжъ-тъ не были още извѣстны.

ТУРЦІЯ [И СИЛЫ-ТЪ.

Морнингъ Постъ като споменува за слухъ-тъ че Турціа поискала отъ Великы-тъ Силы прямо или косвенно помощъ за спраніе-то на възстаніе-то въ Херцеговинѣ, казва че той може да е вѣроятенъ. Великы-тъ Силы ся сѣдинили да съвѣтватъ Турціи да не усвоива единичкы-тъ дѣйствителны мѣрки за спраніе-то му. Не може да ся откаже че възстаніе-то е имало и начало-то си и главнѣ-тъ си подпоржъ отъ Чернигоръ. Турціа може да влѣзе въ Чернагоръ най-лесно откъмъ Албашиѣ. Една голѣма погрѣшка бѣ отъ нейнъ страна за дѣто не стори това въ начало-то на възстаніе-то, което въ такъвъ случай щѣше да ся забрави до сега. Но сега Руссія и Австрія ся противятъ на едно Турско намѣстїе въ Чернагоръ по свои собствены причинны. Турціа не очаква да отиде противъ тѣзи Силы, но понеже тѣ не ѣ оставиха да земе единичкы-тъ дѣйствителны мѣрки за спраніе-то на възстаніе-то, тѣ може да поиска тѣхнѣ-тъ помощъ за това.

КОНФЕРЕНЦІЯ-ТА ВЪ БЕРЛИНЪ.

Споредъ Виенскы-тъ вѣстници, Рускый-тъ Императоръ прѣдложилъ най-напрѣдъ за единъ Конференциѣ въ Берлинъ, и изразилъ желаніе и Контъ Андраши да присѣствува на ней. Берлинскый-тъ Кабинетъ му съобщилъ желаніе-то на царя и го призовалъ да отиде въ Берлинъ. Той щѣлъ да трѣгне за тамъ минялый-тъ вторникъ. Рускый-тъ Императоръ ся очаквалъ да пристигне въ Берлинъ за въ вчера. Той щѣлъ да прѣйне тамъ само два дѣня прѣди да замине за бани-тъ въ Емсъ. Виенскы-тъ ползованичны вѣстници утвѣрдяватъ че Контъ Андраши щѣлъ да защищава цѣлость-тъ на Турціи, която той считалъ за поржчителство на миръ-тъ.

РАЗНЫ НОВИНЫ.

ПРОМѢНЕНІЕ ВЪ МИНИСТЕРСТВО-ТО.

По единъ царскъ заповѣдъ миняла-та сѣбота Абдулъ Керимъ Паша, Министръ-тъ на Мореплаваніе-то, ся опрѣдѣлилъ Министръ на Войжъ-тъ, вмѣсто Дервишъ Паша. За послѣдній-тъ ся каза че ся опрѣдѣлилъ валия въ Дяробекиръ, но Басиретъ отъ Вторникъ увѣрива че това не е истина. Ахмедъ Кайсерли Паша ся поврѣща на вѣтхъ-тъ си службѣ като Министръ на Мореплаваніе-то.

Въ недѣльнъ, Сафетъ паша, Министръ-тъ на Просвѣщеніе-то ся опрѣдѣлилъ Министръ на Правосъдіе-то вмѣсто Джеведетъ паша; а послѣдній-тъ щѣлъ да замѣсти Хамди паша като Валія въ Дамаскъ. Министерство-то на Просвѣщеніе-то щѣло да ся сѣдини съ Министерство-то на Евкафъ-тъ, на чело на което Кемалъ паша ся намира.

Али паша, Херцеговинскый-тъ Валія, ся опрѣдѣлилъ за такъвъ въ Шкодрѣ (Албашиѣ) вмѣсто Ахмедъ Хамди паша. За новъ Валія въ Херцеговинѣ ся опрѣдѣлилъ Салимъ ефеиди, членъ на Свѣта на Правосъдіе-то. Мютесарифинъ-тъ въ Филибе и Каймаками-

тъ въ Татаръ-Пазарджикъ и въ Ески-Загоръ ся ся замѣстили съ други.

Нѣкои мѣстни вѣстници бѣхъ извѣстивали че правительство-то заповѣдало да ся сѣбръжатъ новы редицы. Ла-Тюрки казва че тѣзи новина не е точна. Споредъ него редицы-тъ отъ вторый-тъ классъ, тѣи сѣщо и оныи, които ако и да принадлежатъ на пѣтый-тъ классъ не ся были повыкани на ржжїе, че ся събератъ за да правятъ редицы-тъ си военны упражненія прѣзъ единъ мѣсець, упражненія, които ставатъ всяка година по това врѣме. Слѣдъ свѣршваніе на тѣзи упражненія, тѣ щѣли да ся заврѣжатъ въ жилища-та си.

Министръ-тъ на Войжъ-тъ заповѣдало да ся всичкы-тъ военны чиновници да намирать отъ сега нататкъ на мѣста-та частъ-тъ отъ 1 1/2 сутрина до 11 вечеръ.

Великый-тъ Везиръ пратилъ едно окръжнѣ писмо до Валіи-тъ, въ което имъ заповѣдало да ся състави по единъ комисїа, на кою членове-тъ да бѣдѣтъ избрани отъ жители-тъ, и която да ся занимава съ всичкы-тъ което може да уллучи търговїи-тъ и земледѣліе-то въ всяка область.

Слухове бѣхъ ся раздали за обезпокоително-то положеніе на островъ Критъ. Валия-та на този островъ, обаче, го е обмыслилъ въ послѣдно врѣме, и на всякъдѣ намѣрилъ миръ и тишина.

Управитель-тъ на пощы-тъ и на телеграфы-тъ объявилъ официално че «всичкы-тъ частны международны телеграфическы сообщенія съ числа или съ таенъ языкъ ся запрѣтивать за прѣзъ цѣль-тъ имперїи».

За окръжїе-то Ванъ въ Арменїи, казва ся, че ще ся образува наскоро на вилаетъ тѣзи мѣрка щѣла да ся земе по причине че Арменскый-тъ патриархъ ся оплакалъ на Правительство-то, че тамъ Арменци-тъ бы угнѣтивани отъ Турско-то населеніе.

Число-то на всички-тъ вѣстници, които ся издаватъ въ Цариградъ на разны языкъ възлазя на 72. Отъ тѣхъ 16 ся издаватъ на Турскы языкъ; 1 на Арабскы; 1 на Персїйскы; 20 на Френскы; 1 на Нѣмскы; 1 на Англійскы; 12 на Гръцкы; 13 на Арменскы; 5 на Българскы; 2 на Еврейскы; 1 на Испанскы; и 1 на Италианскы.

Споредъ Л. Хералдъ Министръ-тъ на Външны-тъ дѣла далъ нѣкои свѣты на Българскый-тъ Екзархъ минялый-тъ петкъ, споредъ Фаръ дю Босфоръ той го мърмѣлъ.

Прѣди нѣколко дѣня Арменскый-тъ Патриархъ далъ едно угощеніе на Гръцкый-тъ Патриархъ и на Българскый-тъ Екзархъ въ Кяатхане-то. Това ся обнародва отъ Сабанъ.

Въ минялый-тъ си брой, явихмы че Д. Чомаковъ ся опрѣдѣлилъ Турскы консулъ въ Керчь. Споредъ Станбулъ той ся опрѣдѣлилъ сега за такъвъ въ Миланъ (Итали).

Ла-Тюрки излага че споредъ послѣдній-тъ правительственнъ статистикѣ, мѣжко-то население на Едренскый-тъ вилаетъ, който състон отъ петъ санджака, именно: Едренскы, Филибе, Сливенъ, Текиръ-дага и Гелиболу, ся вѣскача до 797,093 души. Отъ тѣхъ 278,846 были Мусуламани, 468,527 — Българи и Гръци, а останали-тъ были Арменци, Евреи и Цигани. Въ цѣльнѣ-тъ вилаетъ имало 3,020 колибы, села и градове, и 303,114 къщи. Той внасялъ въ царско-то съкровище 40,560,458 гроша въ годишъ-тъ, безъ обѣче да вляза десятокъ-тъ въ тѣзи суммы.

Споредъ единъ телеграмъ отъ Берлинъ една компанія ся съставила въ Руссий-тъ цѣль за въвежданіе въ Сръбїи Азиѣ обрѣботваніе-то на памукъ-тъ.

Издава ся отъ Американско-то Еврейско Общество.

Редакторъ Т. Л. Байнгтонъ.

Въ печати-тъ на Д. АРАМАНА
Агопанъ-ханъ № 12.